II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/728 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 29ης Απριλίου 2021

που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης για τα συστημικώς σημαντικά συστήματα πληρωμών (ΕΚΤ/2021/17)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 127 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 3.1, 22 και 34.1 πρώτη περίπτωση,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι διαχειριστές συστημικώς σημαντικών συστημάτων πληρωμών (ΣΣΣΠ) με εγκατάσταση σε κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ πρέπει να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των ΣΣΣΠ που διαχειρίζονται με τα υψηλότερα εφαρμοστέα πρότυπα που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2014/28) ([1]). Για κάθε ΣΣΣΠ την εν λόγω συμμόρφωση επιβλέπει μία και μόνη κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος που ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τον σκοπό αυτόν. Για ΣΣΣΠ που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 1 παράγραφος 3 σημείο iii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28) την επίβλεψη θα πρέπει να ασκεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), οριζόμενη ως αρμόδια αρχή. Πάντως, σε ειδικές και εξαιρετικές περιστάσεις ενδέχεται να είναι επωφελής η επίβλεψη της συμμόρφωσης των εν λόγω ΣΣΣΠ από δύο κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος οριζόμενες ως αρμόδιες αρχές, δηλαδή μία εθνική κεντρική τράπεζα και την ΕΚΤ, προκειμένου να αξιοποιούνται οι γνώσεις της οικείας εθνικής κεντρικής τράπεζας σχετικά με την επιβλεπόμενη οντότητα και η προϋπάρχουσα μεταξύ τους σχέση, αλλά και να αναγνωριστεί ο ρόλος της ΕΚΤ στην επίβλεψη των ΣΣΣΠ.

(2) Τα συστήματα πληρωμών χαρακτηρίζονται ως ΣΣΣΠ εφόσον πληρούν κριτήρια χαρακτηρισμού σχετικά με το μέγεθος, το μερίδιο αγοράς, τη διασυνοριακή δραστηριότητα και την παροχή υπηρεσιών διακανονισμού σε άλλες υποδομές χρηματοπιστωτικής αγοράς κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28). Ωστόσο, οι ταχέως εξελισσόμενες τεχνολογικές τάσεις, σε συνδυασμό με τις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών, ενδέχεται να οδηγήσουν σε θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο διενέργειας των πληρωμών. Ενόψει των παραπάνω είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη όλοι οι δυνητικά κρίσιμοι παράγοντες συστημικής σημασίας και, επομένως, θα πρέπει να θεσπιστεί πρόσθετη, ευέλικτη και μελλοντοστρεφής μεθοδολογία χαρακτηρισμού συστημάτων πληρωμών ως ΣΣΣΠ, η οποία θα διασφαλίζει ότι αυτά θα υπόκεινται στα υψηλότερα εφαρμοστέα πρότυπα επίβλεψης που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28).

(3) Προς διασφάλιση της τήρησης εχεγγύων δέουσας διαδικασίας τόσο πριν όσο και μετά την έκδοση απόφασης χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ από το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να προβλεφθούν ρυθμίσεις δέουσας διαδικασίας στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28). Στις ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνονται η έκδοση γραπτής κοινοποίησης από την ΕΚΤ κατά την κίνηση της διαδικασίας χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ και η έκθεση των λόγων στους οποίους αυτή βασίζει την απόφαση χαρακτηρισμού. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28) θα πρέπει επίσης να καθορίσει το δικαίωμα πρόσβασης του διαχειριστή συστήματος σε αρχεία, το δικαίωμα ακρόασης και το δικαίωμα υποβολής αιτήματος εσωτερικής επανεξέτασης της απόφασης χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 795/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 3ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης για τα συστημικώς σημαντικά συστήματα πληρωμών (ΕΚΤ/2014/28) (ΕΕ L 217 της 23.7.2014, σ. 16).

(4) Η επιχειρηματική δραστηριότητα των ΣΣΣΠ μπορεί να παρουσιάζει διακυμάνσεις με την πάροδο του χρόνου. Προς διασφάλιση της ακεραιότητας του πλαισίου χαρακτηρισμού των συστημάτων πληρωμών ως ΣΣΣΠ και, ταυτόχρονα, διατήρηση της συνέχειας στο μέτρο του δυνατού και αποφυγή των συχνών επαναχαρακτηρισμών τους, ένα σύστημα πληρωμών θα πρέπει να παύει να χαρακτηρίζεται ως ΣΣΣΠ εφόσον δεν πληροί τα σχετικά κριτήρια σε δύο διαδοχικούς ελέγχους επαλήθευσης. Ωστόσο, ενδέχεται να μην ενδείκνυται η διατήρηση της ιδιότητας ορισμένου συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ για ένα τέτοιο χρονικό διάστημα, εάν πιθανολογείται ότι αυτό δεν πρόκειται να πληροί τα κριτήρια χαρακτηρισμού του ως ΣΣΣΠ κατά την επόμενη διαδικασία επαλήθευσης. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να είναι δυνατός και ο πρόωρος επαναχαρακτηρισμός βάσει αξιολόγησης κατά περίπτωση.

(5) Για τους λόγους αυτούς ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28) θα πρέπει να τροποποιηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 795/2014 (ΕΚΤ/2014/28) τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση η οποία προσδιορίζει τα συστήματα πληρωμών που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, τους διαχειριστές τους και τις αρμόδιες αρχές. Ο σχετικός κατάλογος τηρείται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ και επικαιροποιείται μετά από κάθε μεταβολή.»·

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3-α:

«3-α. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 3 το διοικητικό συμβούλιο μπορεί επίσης, βάσει ορθής και αιτιολογημένης κρίσης του, να λάβει απόφαση χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ κατά την παράγραφο 2 σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν μια τέτοια απόφαση ενδείκνυται, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, του μεγέθους και της πολυπλοκότητας του συστήματος πληρωμών· της φύσης και της σημασίας των συμμετεχόντων σε αυτό· της δυνατότητας υποκατάστασης του συστήματος πληρωμών και της διαθεσιμότητας εναλλακτικών δυνατοτήτων· και της σχέσης, των αλληλεξαρτήσεων και λοιπών αλληλεπιδράσεων του συστήματος με το ευρύτερο χρηματοπιστωτικό σύστημα·

β) όταν ένα σύστημα πληρωμών δεν πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 3 αποκλειστικά και μόνο επειδή οι απαιτήσεις του στοιχείου β) της εν λόγω παραγράφου τυγχάνουν εφαρμογής για περίοδο μικρότερη του ημερολογιακού έτους και εκτιμάται βάσιμα ότι αυτό θα συνεχίσει να πληροί τα κριτήρια κατά την αξιολόγησή του στον επόμενο έλεγχο επαλήθευσης.»·

γ) η παράγραφος 3α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3α. Απόφαση που λαμβάνεται βάσει της παραγράφου 2 παραμένει σε ισχύ έως την κατάργησή της. Σε ετήσια βάση διενεργούνται έλεγχοι επαλήθευσης συστημάτων πληρωμών που έχουν χαρακτηριστεί ως ΣΣΣΠ, προκειμένου να επαληθεύεται ότι αυτά εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκαν ως ΣΣΣΠ. Απόφαση που λαμβάνεται βάσει της παραγράφου 2 καταργείται εάν:

α) σε δύο διαδοχικούς ελέγχους επαλήθευσης επαληθεύεται ότι το οικείο ΣΣΣΠ δεν πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 3 ή/και της παραγράφου 3-α· ή

β) στον ίδιο έλεγχο επαλήθευσης επαληθεύεται ότι το οικείο ΣΣΣΠ δεν πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 3 και/ή της παραγράφου 3-α και ο διαχειριστής του καταδεικνύει επαρκώς έναντι του διοικητικού συμβουλίου ότι είναι απίθανο το ΣΣΣΠ να πληροί τις απαιτήσεις αυτές έως τον επόμενο έλεγχο επαλήθευσης.»·

δ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3β:

«3β. Ο διαχειριστής συστήματος πληρωμών έχει το δικαίωμα να ζητήσει επανεξέταση από το διοικητικό συμβούλιο της απόφασης χαρακτηρισμού του οικείου συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ εντός 30 ημερών από την παραλαβή της απόφασης. Το αίτημα περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες τεκμηρίωσης και υποβάλλεται γραπτώς στο διοικητικό συμβούλιο. Σε απάντηση του εν λόγω αιτήματος κοινοποιείται γραπτώς στον διαχειριστή του συστήματος πληρωμών αιτιολογημένη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Η γραπτή κοινοποίηση ενημερώνει τον διαχειριστή για το δικαίωμα δικαστικού ελέγχου που διαθέτει σύμφωνα με τη Συνθήκη. Εάν το διοικητικό συμβούλιο δεν λάβει απόφαση εντός δύο μηνών από την υποβολή του αιτήματος, η επανεξέταση θεωρείται απορριφθείσα.»

2) το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5) "αρμόδια αρχή":

α) η κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος που διαθέτει κύρια αρμοδιότητα επίβλεψης και προσδιορίζεται ως τέτοια σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2· ή

β) σε σχέση με σύστημα πληρωμών το οποίο αποτελεί ΣΣΣΠ που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 1 παράγραφος 3 σημείο iii) ως "αρμόδια αρχή" νοείται:

i) η ΕΚΤ· ή

ii) εάν έχει ανατεθεί σε εθνική κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος κύρια αρμοδιότητα επίβλεψης για διάστημα πέντε ή περισσότερων ετών αμέσως πριν από τη λήψη της απόφασης του άρθρου 1 παράγραφος 2, η ΕΚΤ και η εθνική κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος από κοινού·»·

3) παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα 2α έως 2δ:

«Άρθρο 2α

Γραπτή κοινοποίηση της κίνησης της διαδικασίας χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ

Η ΕΚΤ κοινοποιεί στον διαχειριστή συστήματος πληρωμών την πρόθεσή της να κινήσει διαδικασία χαρακτηρισμού του εν λόγω συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ βάσει του άρθρου 1. Η γραπτή κοινοποίηση αναφέρει όλα τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και τους νομικούς λόγους που αφορούν τον πιθανό χαρακτηρισμό του οικείου συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ.

Άρθρο 2β

Δικαίωμα πρόσβασης σε αρχεία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ

Με την παραλαβή της γραπτής κοινοποίησης του άρθρου 2α ο διαχειριστής συστήματος πληρωμών αποκτά δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία, έγγραφα ή σε λοιπό υλικό της ΕΚΤ βάσει των οποίων χαρακτηρίζεται το εν λόγω σύστημα πληρωμών ως ΣΣΣΠ. Το δικαίωμα αυτό δεν επεκτείνεται σε πληροφορίες που θεωρούνται εμπιστευτικές σε σχέση με την ΕΚΤ, με εθνική κεντρική τράπεζα ή τρίτους, συμπεριλαμβανομένων άλλων θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.

Άρθρο 2γ

Δικαίωμα ακρόασης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ

1. Με την γραπτή κοινοποίηση που αποστέλλει η ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 2α παρέχεται στον διαχειριστή συστήματος πληρωμών καθορισμένη προθεσμία για την έγγραφη διατύπωση ενστάσεων, απόψεων και σχολίων σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά και τους νομικούς λόγους που παρατίθενται στην κοινοποίηση. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή της γραπτής κοινοποίησης από τον διαχειριστή του συστήματος πληρωμών.

2. Κατόπιν σχετικού αιτήματος η ΕΚΤ μπορεί να παρέχει στον διαχειριστή συστήματος πληρωμών τη δυνατότητα διατύπωσης των απόψεών του σε προφορική συνεδρίαση. Συντάσσονται γραπτά πρακτικά της συνεδρίασης και υπογράφονται από όλα τα μέρη. Αντίγραφο των πρακτικών παρέχεται σε όλα τα μέρη.

3. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 2 και εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για την αποτροπή σημαντικής ζημίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ΕΚΤ μπορεί να λαμβάνει απόφαση χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ χωρίς να παρέχει στον διαχειριστή του τη δυνατότητα διατύπωσης απόψεων, ενστάσεων ή σχολίων σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά και τους νομικούς λόγους που παρατίθενται στη γραπτή κοινοποίηση που του αποστέλλει.

Άρθρο 2δ

Αιτιολόγηση της απόφασης χαρακτηρισμού συστήματος πληρωμών ως ΣΣΣΠ

1. Η απόφαση της ΕΚΤ που χαρακτηρίζει σύστημα πληρωμών ως ΣΣΣΠ συνοδεύεται από έκθεση των λόγων στους οποίους βασίζεται. Η έκθεση των λόγων περιλαμβάνει τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά και τους νομικούς λόγους επί των οποίων η ΕΚΤ στηρίζει την απόφασή της.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2γ παράγραφος 3, η ΕΚΤ βασίζει την απόφαση της ως άνω παραγράφου 1 μόνο σε πραγματικά περιστατικά και νομικούς λόγους επί των οποίων ο διαχειριστής συστήματος πληρωμών ήταν σε θέση να διατυπώσει σχόλια.»·

4) στο άρθρο 21 η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η ΕΚΤ λαμβάνει απόφαση σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις άσκησης των εξουσιών της παραγράφου 1. Η απόφαση αναφέρει σαφώς τον τρόπο άσκησης των εν λόγω εξουσιών και τις διαδικαστικές πτυχές που πρέπει να τηρούνται όταν αρμόδια αρχή είναι τόσο η ΕΚΤ όσο και εθνική κεντρική τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5 στοιχείο β) σημείο ii).»·

5) στο άρθρο 22 η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Η ΕΚΤ εκδίδει απόφαση σχετικά με τη διαδικασία που θα ακολουθείται σε περίπτωση επιβολής διορθωτικών μέτρων. Η απόφαση αναφέρει σαφώς τον τρόπο τήρησης της εν λόγω διαδικασίας όταν αρμόδια αρχή είναι τόσο η ΕΚΤ όσο και εθνική κεντρική τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5 στοιχείο β) σημείο ii).».

Άρθρο 2

Τελική διάταξη

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Φρανκφούρτη, 29 Απριλίου 2021.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ
Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE